

Jelte Lubertus Bakker – Een leven tussen Nederland en Australië

Een jongen uit Bussum

Op 1 april 1920 werd in Bussum een jongen geboren die de naam Jelte Lubertus Bakker kreeg. Hij was de zoon van Lubertus Jelte Bakker, elektromonteur van beroep, en Trijntje Hilferink, die als dienstbode werkte.

Jelte groeide op in Nederland, in een tijd waarin het leven er heel anders uitzag dan nu. Niemand kon toen vermoeden dat zijn levensweg hem uiteindelijk naar de andere kant van de wereld zou brengen. Als zeeman en werktuigbouwkundige zou hij later zowel de technische wereld als het reizen leren kennen. Misschien was het juist die combinatie die hem voorbereidde op de grote verandering die hem nog te wachten stond.

Lotte, de vrouw met wie hij zijn leven deelde

In de loop van zijn leven ontmoette Jelte Lizelotte Staudinger, die door haar familie en bekenden Lotte werd genoemd. Zij was op 17 september 1929 geboren in Belgrado, in het toenmalige Joegoslavië.

Haar ouders waren Josef Staudinger en Katarina Ahacic.

Jelte en Lotte kwamen uit verschillende werelden, met ieder hun eigen achtergrond en levensverhaal. Toch vonden zij elkaar in Australië en bouwden zij samen aan een toekomst.

Uit hun huwelijk werden twee kinderen geboren: hun zoon Steven Mark en hun dochter Gretl Ann. Met de komst van de kinderen kreeg hun leven een nieuwe betekenis. Zij waren niet langer alleen partners, maar ook ouders die samen verantwoordelijk waren voor een gezin en de toekomst van hun kinderen.

Lotte vertrekt als eerste

Op 22 juni 1949 begon Lotte aan een grote reis. Samen met haar ouders en broers stapte zij aan boord van het schip *Anna Salen*, met Sydney in Australië als bestemming.

Het was een reis die haar ver weg bracht van de wereld die zij kende. Europa droeg nog de sporen van de Tweede Wereldoorlog en voor veel mensen was de toekomst onzeker. Australië bood mogelijkheden om opnieuw te beginnen en een ander bestaan op te bouwen.

Wat ging er door Lottes hoofd toen zij aan boord stapte? Was zij vol verwachting, vond zij het moeilijk om afscheid te nemen, of voelde zij vooral dat er een nieuwe toekomst op haar wachtte? Dat weten we niet. Wel kunnen we ons voorstellen dat zo'n lange reis veel met een mens deed.

Op 22 juni 1949 begon voor Lotte een nieuw hoofdstuk. Zij was op weg naar Australië, terwijl haar eigen levensverhaal en dat van Jelte nog verder met elkaar verweven zouden raken.

Een jaar later volgt Jelte

Precies een jaar na Lottes vertrekdatum, op 22 juni 1950, vertrok ook Jelte vanuit Nederland. Vanaf Schiphol begon hij aan zijn vliegreis naar Australië.

NAME: BAKKER
Jelte Rubertus
Address: Y.M.C.A.
Sydney
Nationality: Dutch
Place of Birth: Bussum
Date of Birth: 1.4.28
Single or Married: Single
Occupation: Technician
Arrived in Australia on: 21.6.50
Port of: Sydney per: Booneff
Signature of Holder: J. Bakker
Certificate issued at: Sydney
on: 23.6.50
Issued by: W. H. H. H. H.
For COMMONWEALTH MIGRATION OFFICER
National Archives of Australia

PERSONAL DESCRIPTION:
Height: 6 ft. 1 ins.
Build: Med.
Hair: Brown
Remarks: NATURALISED

185269 1

NAA 185269 BAKKER JELTE

In de passagiersgegevens staat zijn stoelnummer vermeld: C4. Een klein detail op papier, maar juist zulke gegevens maken een oude geschiedenis tastbaar. Achter die stoelnummering zat een man die zijn vertrouwde omgeving achter zich liet en op weg ging naar een nieuw leven.

De reis was lang. Het vliegtuig maakte onderweg verschillende tussenlandingen en bereikte volgens de overgeleverde gegevens op

27 juni 1950 Australië. Brisbane was zijn uiteindelijke bestemming.

Na zijn vertrek uit Nederland kwam de reis daarmee ten einde. Voor Jelte moet het een bijzondere ervaring zijn geweest om aan te komen in een land dat zo ver van zijn geboorteplaats Bussum lag.

Een nieuw thuis

Australië werd het land waarin Jelte verder aan zijn toekomst werkte. Als zeeman en werktuigbouwkundige had hij vaardigheden die hem in zijn verdere leven van pas konden komen. Toch zal een nieuw bestaan meer hebben gevraagd dan alleen vakkennis. Een ander land betekende ook wennen aan een nieuwe omgeving, andere gewoonten en een samenleving die niet dezelfde was als die waarin hij was opgegroeid.

Voor een gezin dat verbonden was met zowel Europa als Australië, moeten er veel veranderingen zijn geweest. Er waren nieuwe mogelijkheden, maar emigratie betekende ongetwijfeld ook afstand tot de plaatsen, herinneringen en mensen die bij het eerdere leven hoorden.

Het is niet bekend hoe de eerste jaren van Jelte en Lotte in Australië precies verliepen. Ook weten we niet welke plaatsen zij bewoonden, waar Jelte werkte of hoe hun kinderen later deze veranderingen beleefden. Toch vormen de bekende gegevens samen de contouren van een familie die haar weg vond tussen twee continenten.

14 maart 1957 – Een officieel nieuw begin

Op 14 maart 1957 werd Jelte genaturaliseerd tot Australisch staatsburger.

Bijna zeven jaar waren verstreken sinds zijn vertrek vanaf Schiphol. De man die in Bussum was geboren en zijn volwassen leven in Nederland was begonnen, had nu officieel de Australische nationaliteit verworven.

PASSENGER CARD (AIRCRAFT)

Name in Full BAKKER, JELTE LUBERTUS
(Print in block letters)

Permanent Address DUTCH CONSULATE

Occupation TECHNICIAN

Date of Birth 1 APRIL 1920 Sex MALE
Day Month Year

Place of Birth BUSSUM

Nationality DUTCHMAN

If naturalized _____ Place _____ Date _____

Passport No. 34299

Issued at JAKARTA Date 13-12-49

Airline KLM

Flight _____ Date 15-6-50

Point of Embarkation AMSTERDAM

Point of Disembarkation SIDNEY

Names and Ages of accompanying dependants under 16 years _____

If required, state: Married, Single, Widowed or Divorced SINGLE

Height 6' 1"

Weight 70 KG

Colour of hair BROWN Colour of eyes BLUE

Race WHITE Colour _____

National Archives of Australia NAA: BP25/1, BAKKER J L - DUTCH

Zo'n datum lijkt op het eerste gezicht slechts een regel in een officieel register. Maar achter die regel ligt een heel leven: een jeugd in Nederland, werk als zeeman en werktuigbouwkundige, een huwelijk met Lotte, hun kinderen en de keuze om zich in een ander werelddeel te vestigen.

De naturalisatie was een belangrijke mijlpaal. Australië was niet langer alleen het land waar Jelte naartoe was gereisd; het was ook het land waarvan hij officieel staatsburger was geworden.

Een leven dat twee werelden verbindt

Wanneer we terugkijken op het leven van Jelte Lubertus Bakker, zien we meer dan een reeks datums en documenten.

CHANGES OF ADDRESS

NEW ADDRESS	NOTIFIED TO	DATE	SIGNATURE OF COM. MIGRATION OFFICER OR POSTMASTER
BEATRICE TCE 7, ASCOT, BRISBANE QLD.	G.A.O.	2-7-50	[Signature]
176 PETRIE TERRACE, BRISBANE QLD.	L.M.O.	5-8-50	[Signature]
11 Bolas Street, Ascot B.	L.M.O.	9/9/50	[Signature]
47 Christian St, Clayfield	L.M.O.	7-4-51	[Signature]
10 LA PRAD STREET, CLAYFIELD	L.M.O.	14-5-55	[Signature]
55 Alexandra Rd, Ascot	L.M.O.	26-7-55	[Signature]

NAT. CERT. No. E/1/ 24712

GATH. 917 156

National Archives of Australia NAA: BP25/1, BAKKER J L - DUTCH

We zien een jongen die in 1920 in Bussum werd geboren, een man die zijn weg vond als zeeman en werktuigbouwkundige, en een echtgenoot en vader die deel uitmaakte van een gezin met wortels in verschillende landen.

Auteur: Fred Stuij

Foto's en documenten Nationaal Archief Australie